

ŽURNĀLISTA VIEDOKLIS

ELĪNA LĀCE

63291188

elina@talsuvestis.lv

Simtgades plāns

Mūsu ģimenei nupat nedējas laikā nācās divreiz uzņemt ciemiņus, atzīmējot manu vārda dienu un meitas dzimšanas dienu. Tas ir jauki, tā ir iespēja satikties ar tuviem cilvēkiem, kurus ikdienas steigā nesanāk satikt pietiekami bieži. No otras puses, tas nav nemaz tik viegli, jo dzīvoklis plašāka pulka uzņemšanai ir par mazu, arī iekšējie resursi pēc garas darbadienu virknes ir par mazu, lai bez aizkaitinājuma spētu paciest, piemēram, dažu ciemiņu nesmalkjūtīgus izteikumus par manu mīļoto kaķi, kam, lūk, esot sarkanais acis (manam zilacītim!), kurš uzglūnot (kad viņš mierīgi aplūko ciemiņus!) un vispār neesot sevišķi gudrs (mani novērojumi liecina — cilvēks ļoti daudz ko no tāda kaķa var pamācīties). Un tā vienmēr.

Par svinību tēmu bija jādama arī koncertā, kurā septiņi stāsti no Toma evaņģēlija izskanēja Riharda Zaļupes mūzikā. Viens no stāstiem bija jau Bībelē iekļautajos evaņģēlijos iepazītais — par cilvēku, kurš sagatavojis maltīti un aicina viesus. Bet viesi atrunājas — vienam jādod nauda un norādījumi tirgotājiem, otram nav laika, jo nopirkta māja, trešajam jāriko mielasts drauga kāzās, ceturtais nopircis saimniecību... Un aicinātājs lūgto viesu vietā maltīti baudīt ielaiž nepazīstamus cilvēkus, kuri tobrīd sastopami ielās.

Tešas svinības, par kurām šajā kontekstā jādama, ir ne tik tālā Latvijas simtgade. Ir labi, ja šai jubilejai gatavojamies un ja to gaidām kā svētkus, kas tiešā veidā attiecas uz mums katru. Arī mūsu puses pilsētās un pagastos ļaudis domā, ko varētu kopīgiem spēkiem paveikt, lai kādu Latvijas vietīņu līdz jubilejai sakārtotu.

Kādā pagastā šīs tēmas pārrunāšanā dzirdēju vārdu savienojumu «simtgades plāns». Tas lika pasmaidīt — protams, runa ir par plāniem, kas saistīti ar Latvijas simtgadi, tomēr neviļus radās asociācijas ar padomju laikiem, kad, cik dzirdēts, saimniecības attīstības plānošanas pamatforma bija piecgades plāns. Plānošana ir ļoti laba un nodēģa lieta, bez kuras attīstībā neiztikt, tomēr arī mūsdienās jābūt piesardzīgiem, lai nesanāktu kā tolaik, kad piecgades plāna ideja bija labāka nekā tās īstenošana. Neko nedarīt darīšanas pēc. Neko nedarīt trakā steigā vien tāpēc, ka ir kāds muļķīgs un slavaskārs liders, kurš sauc: «Piecgadi četros gados!», panākot vien bezmērķīgu rosību. Un — kas pēdējā laika situācijai Latvijā ir īpašs klupšanas akmens — nedarīt lieku tikai tāpēc, ka par to ir iespējams dabūt naudu...

Kaut nu ar tiem «simtgades plāniem» būtu citādi! Noteikti ir vērts darīt visu, ko pašu spēkiem varam paveikt. Tas ne tikai mūsu Latviju pa kvadrātmētram vien ļaus uzpost jubilejai, bet galvenokārt nāks par labu pašiem tās ļaudīm. No bezmērķīgas rosīšanās gan labāk izvairīties. Neizlikties, ka darām, nemālet košas butaforijas, ar ko uz svētku laiku piesegt istās lietas, kurām varbūt vairs objektīvu iemeslu dēļ nepiemīt agrākā spozme. Neslēpt to, kas nav izdevies, bet darīt visu, lai kļūdas labotu.

«Vājprātīgā, nolādētā valstī! Pretīgā valstī, kas savas mātes un tēvus vecumdienas mērdē badā!» internetā redzu lādējamies kādu sievieti, kura tādējādi izsaka savas sāpes par pensionāriem, kuri pēc gara darba mūža vecuma nespēkā spiesti paveikt reālajā situācijā neiespējamo — iztikt ar naudas summu, kas nekādi «nelimējas» kopā pat ar pašiem neizbēgamākajiem mūsdienu tēriņiem. Satrūkstos. Man arī ļoti žēl pensionāru un nav arī ilūziju, skatoties nākotnē. Bet saprotu arī, ka tā «vājprātīgā, nolādētā pretīgā» jau nav Latvija, mūsu drīzā jubilāre. Kaut kur paklupuši ir tās cilvēki, kuriem nav izdevies simtgades plānu īstenot 98 gados. Darīts ir, runāts ir, nauda ir tērēta, rosība turpinās, bet rezultāts ir tāds, ka tik daudziem gribas vien lādēties!

Zinu, ka nevaru Latvijai uzdāvināt šo un citu simtgades problēmu risinājumu. Bet ļoti ceru izvairīties no nesmalkjūtīgiem izteikumiem par to, kas jubilārei dārgs. Un ļoti gribu būt klāt jubilejas svinību sagatavošanā un svinēšanā, nemeklējot un neatrodot aizbildinājumus. Negribētos, lai lūgto viesu — Latvijas iedzīvotāju — vietā galu galā visu labi iecerēto bauda citi pasaules ceļus staigājošie, bet pašu priekšā vēlāk durvis izrādās slēgtas. ■

Pārceļta ekonomikas ministra vizīte

28. oktobrī Talsu novada darba vizītē plānoja apmeklēt ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens. Kā skaidro Talsu novada pašvaldības komunikācijas speciāliste Ivonna Vicinska, iepriekš neparedzētu apstākļu dēļ apmeklējums ir pārceļts uz pagaidām

Pagājušajā nedēļā par šo tēmu bija iespēja parunāties ar dzīves un dabas gudru vīru. Viņš norādīja uz neizprotami dziļajiem grāvjiem jaunizbūvēto ceļu malās («Nedod, Dievs, kādreiz tādā ar automašīnu ieslīdēt!») šausminājās cita sarunas biedrene) un lika aizdomāties — jo grāvji dziļāki, jo vairāk līdzekļu to izveide prasa. Ir iemesls prasīt vairāk naudas, kur patiesībā tik daudz līdzekļu nemaz nebūtu vajadzīgs... Tas jau nav vienīgais piemērs, kur redzama visai bezjēdzīga rosīšanās — pompozi izteiktās frāzēs pamatotu darbību īstenošana, kam cauri rēgojas vien cilvēku spēja paņemt naudu, kur radusies iespēja. «Tāpēc mums te, Latvijā, iet tā, kā iet,» nopūtās sarunas biedrs.

Kaut nu ar tiem «simtgades plāniem» būtu citādi! Noteikti ir vērts darīt visu, ko pašu spēkiem varam paveikt. Tas ne tikai mūsu Latviju pa kvadrātmētram vien ļaus uzpost jubilejai, bet galvenokārt nāks par labu pašiem tās ļaudīm. No bezmērķīgas rosīšanās gan labāk izvairīties. Neizlikties, ka darām, nemālet košas butaforijas, ar ko uz svētku laiku piesegt istās lietas, kurām varbūt vairs objektīvu iemeslu dēļ nepiemīt agrākā spozme. Neslēpt to, kas nav izdevies, bet darīt visu, lai kļūdas labotu.

«Vājprātīgā, nolādētā valstī! Pretīgā valstī, kas savas mātes un tēvus vecumdienas mērdē badā!» internetā redzu lādējamies kādu sievieti, kura tādējādi izsaka savas sāpes par pensionāriem, kuri pēc gara darba mūža vecuma nespēkā spiesti paveikt reālajā situācijā neiespējamo — iztikt ar naudas summu, kas nekādi «nelimējas» kopā pat ar pašiem neizbēgamākajiem mūsdienu tēriņiem. Satrūkstos. Man arī ļoti žēl pensionāru un nav arī ilūziju, skatoties nākotnē. Bet saprotu arī, ka tā «vājprātīgā, nolādētā pretīgā» jau nav Latvija, mūsu drīzā jubilāre. Kaut kur paklupuši ir tās cilvēki, kuriem nav izdevies simtgades plānu īstenot 98 gados. Darīts ir, runāts ir, nauda ir tērēta, rosība turpinās, bet rezultāts ir tāds, ka tik daudziem gribas vien lādēties!

Zinu, ka nevaru Latvijai uzdāvināt šo un citu simtgades problēmu risinājumu. Bet ļoti ceru izvairīties no nesmalkjūtīgiem izteikumiem par to, kas jubilārei dārgs. Un ļoti gribu būt klāt jubilejas svinību sagatavošanā un svinēšanā, nemeklējot un neatrodot aizbildinājumus. Negribētos, lai lūgto viesu — Latvijas iedzīvotāju — vietā galu galā visu labi iecerēto bauda citi pasaules ceļus staigājošie, bet pašu priekšā vēlāk durvis izrādās slēgtas. ■

Zinu, ka nevaru Latvijai uzdāvināt šo un citu simtgades problēmu risinājumu. Bet ļoti ceru izvairīties no nesmalkjūtīgiem izteikumiem par to, kas jubilārei dārgs. Un ļoti gribu būt klāt jubilejas svinību sagatavošanā un svinēšanā, nemeklējot un neatrodot aizbildinājumus. Negribētos, lai lūgto viesu — Latvijas iedzīvotāju — vietā galu galā visu labi iecerēto bauda citi pasaules ceļus staigājošie, bet pašu priekšā vēlāk durvis izrādās slēgtas. ■

nezināmu laiku. Vizītē bija paredzēta tikšanās ar novada uzņēmējiem un pašvaldības pārstāvjiem, lai pārrunātu uzņēmējdarbības veicināšanas iespējas un citus šobrīd aktuālus jautājumus.

Mārīte Jankeleviča

Kontrolurbumi apliecina, ka Talsos, Strautu ielā 13, nav piesārņojuma

Mārīte Jankeleviča

«Talsu Vēstis» šomēnes rakstīja, ka 3. oktobrī Talsu novada domes tautsaimniecības komitejas informatīvajā daļā sēdes dalībnieki apsprieda situāciju par atkritumiem Strautu ielā 13 Talsos, kur, iespējams, izveidota nelegāla atkritumu izgāztuve. Kā norāda Talsu novada pašvaldība, šobrīd teritorijā ir veikti kontrolurbumi, kas apliecina, ka gruntī nav piesārņojuma.

«Nākamajā tautsaimniecības komitejā varam ziņot par to, kas ir izdarīts. Esam sazinājušies ar Igo Midrijāni (Valsts vides dienesta inspektors — M. J.), lai vienotos, kur veikt urbumus, paņemtas arī ūdens analīzes un veiktas foto fiksācijas, lai redzētu, kāda ir situācija. Kad dokumenti būs gatavi, varam nākt pie jums un šo informāciju sniegt. Tur pašlaik uzstādīta barjera ar atslēgu, uzlikta zīme un arī pašvaldības policija pastiprināti kontrolē, lai tur atkritumus nevestu kāds no malas. Ja tas nelīdzēs, jāuzstāda kameras un jādomā, ko darīt tālāk.» 3. oktobrī tautsaimniecības komitejas sēdē teica Talsu novada pašvaldības komunālās nodaļas vadītāja vietnieks Kristaps Ūdris. Deputāti tika informēti pagājušajā nedēļā, 27. oktobrī, Talsu novada domes sēdē.

Kā viss sākās?

«Strautu iela 13 ir viens no pašvaldībai piederošajiem īpašumiem. 2015. gadā, to apsekojot, tika konstatēts, ka vienīgā iebrauktuve īpašumā nav slēgta, un teritorijā bija manāmi būvgruži. Apzinot šādu situāciju, Talsu novada pašvaldība atkārtoti norobežoja teritoriju piekļuvei nepiederošām personām un sastādīja sistemātisku darba plānu situācijas novēršanai. Šobrīd teritorijā ir veikti kontrolurbumi, kas apliecina, ka gruntī nav piesārņojuma,» skaidro Talsu novada pašvaldības komunikācijas speciāliste Inita Fedko.

(Turpinājums 7. lappusē.)

«Procesa laikā veikti pieci urbumi no trīs līdz 4,5 metru dziļumam iepriekš norādītās vietās — darbu gaitā urbumu punkti izvēlēti, lai iespējami vienmērīgāk pārklātu šo teritoriju. Veiktajos urbumos nekonstatēja sadzīves vai ķīmiskas izcelsmes atkritumus un būvgružus,» atklāj Talsu novada pašvaldības komunikācijas speciāliste Inita Fedko.

Publicitātes foto

Piešķir stipendijas ārstniecības speciālistiem

Mārīte Jankeleviča

Ceturtdien, 27. oktobrī, Talsu novada domes deputāti nolēma piešķirt Talsu novada pašvaldības ārstniecības speciālista stipendiju trīs pretendentiem.

Lindai Veiderei piešķirta ārstniecības speciālista stipendija otolaringologa specialitātes iegūšanai, Lās-

mai Bidiņai ginekologa, dzemdību speciālista, savukārt Elīnai Brikmaņai radiogrāfera specialitātes iegūšanai. Stipendijas paredzētas vienas noteiktās minimālās mēneša algas apmērā. Vienai topošajai speciālistei līdz 2020. gadam, otrai līdz 2021. gadam, savukārt pēdējai līdz nākamā gada jūnijam.

Ārstniecības speciālista stipendija tiek piešķirta studentam, sākot

no ceturta kursa, kurš apgūst Latvijas valsts akreditētu profesionālo izglītības programmu medicīnā vai ārstam-rezidentam, kurš ir darba tiesiskajās attiecībās ar izglītības programmu īstenojošu ārstniecības iestādi specialitātes iegūšanai saskaņā ar Latvijas valsts akreditētu profesionālo rezidentūras izglītības programmu medicīnā. ■

AKTUĀLS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat cilvēku rīcību, kuri smēķē publiskās vietās?

Mārīte Jankeleviča

Armands Žagariņš, lībadznieks: — Nesmēķēju, bet man arī netraucē, ja blakus kāds to dara. Varbūt atsevišķās vietās un gadījumos var piemērot lielākus sodus, bet cilvēki jau tāpat iet pa ielu un smēķē. Noteikti gan nevajadzētu to darīt blakus bērniem vai grūtniecēm, vai citām mazāk aizsargātajām grupām.

Veronika Aboļeviča, mūzikantante: — Ģimenē nevienam nav šī kaitīgā ieraduma. Ja smēķē

publiskā vietā, tas jādara pēc iespējas tālāk no pārējiem cilvēkiem. Dūmu smaka nav patīkama. It sevišķi nepareizi, manuprāt, ir tas, ka smēķē sievietes. Pie tam topošās māmiņas. Tas taču ir ļoti liels drauds veselībai! Nemācēšu gan spriest par to, cik efektīvi varētu būt lielāki sodi, lai to lemju valdība.

Ainārs Janokovičs, talsenieks: — Mūsu ģimenē neviens nesmēķē. Tas, vai to darīt publiskās vietās, ir cilvēka brīva izvēle. Tomēr to nevajadzētu darīt, piemēram, bērnu dēļ, kuri atrodas blakus. Man personīgi netraucē, ja kāds blakus smēķē. Vērtēju ļoti negatīvi to, ja kāds atļaujas smēķēt blakus maziem bērniem vai grūtniecēm. Aizrādījis nevienam neesmu, bet noskatīties ar nepatiku gan

esmu. Nepatīkams skats, piemēram, kad māmiņa dodas uz bērnudārzu ar cigareti mutē. Lielāku sodu piemērošana, manuprāt, neko nemainīs, ieradums jau paliks. Cilvēkiem pašiem jāsaprot.

Evija Smaiže, talseniece: — Mūsu ģimenē jau vairākus gadus neviens nesmēķē. Man ļoti nepatīk, ja cilvēki to dara publiskās vietās. Ņemot vērā, ka pašlaik esmu gaidībās, nav patīkami, ja kāds blakus smēķē. Nerēķinās ar citiem cilvēkiem. Esmu ļoti iecietīga, neesmu vēl nevienam aizrādījusi. Ja piemēros lielākus naudas sodus par smēķēšanu publiskās vietās, situācija nemainīsies. Kaut kas mainīsies, ja pati sabiedrība šādus cilvēkus nosodīs. Un kurš tad piemēros sodus? Pašvaldības policija jau viņus neķers. ■